

COMUNICACIÓ

OPINIÓ

“*Frivolité in crescendo*” i pertot

Josep Maria Figueras *

L'arribada de les televisions privades ha creat un aspecte nou en el conjunt de les programacions de les televisions públiques: la imitació. Quan s'han fet des d'una emissora privada uns programes de caràcter eròtic que semblava que tenien audiència, TVE corrents a fer-hi la gara-gara. Quan els concursos tradicionals també en totes les cadenes han tingut més èxit, les imitacions de les característiques més xocants han estat gairebé frenètiques per part de la televisió pública copiant de la privada.

Pràcticament, tots els aspectes més vulgars de la televisió en el que fa referència a la captació d'audiència, per anar vers recerca de la publicitat, són constantment entronitzats com si fossin el sùmmum. Reconec que els serials llacrimògens, les sèries d'acció nord-americanes, els dibuixos animats japonesos i les retransmissions esportives són el plat fort de la programació. El complement és la producció pròpia: informatius, un concurs, un programa infantil i, apa, ja tenim la graella.

La televisió privada és lliure d'actuar com li plagui. La pública hauria de llegir-se els seus estatuts fundacionals, rellegir-se'ls amb tota cura, i aleshores deixaria que la privada optés per la frivolitat, l'espectacularitat i el sensacionalisme, pels concursos i l'exhibicionisme, mentre que ella podria acollir-se a la producció i/o exhibició de sèries de caràcter formatiu i cultural. Entenc aquestes sèries d'una forma oberta. Crec que tan formatiu i cultural és *La punyalada* com la sèrie dels viatges de Colom o de la reina Isabel I. Tan formatiu i cultural és la sèrie de natura de *Vida Salvatge* com la de Rodríguez de la Fuente. Hi estarem d'acord o no, seran millors o pitjors, però almenys denoten una voluntat que el teatre, la música —no videoclips—, la literatura, el debat, el reportatge en profunditat, etc., tenen un component cultural prou vàlid per esmerçar-hi cabals públics.

Discutir que l'ideal és privatitzar la segona cadena tenint el model de les privades que tenim és una bestiesa solemne. Els diners públics han de servir per oferir a les minories allò que no desitgen de l'oferta de les privades. Només una decidida presa de consciència de no basar-se en els índexs d'audiència fa que les televisions públiques tinguin excel·lents programes de reportatges com *30 minuts* o *En portada*, mentre que les privades ens passen els records Guinness o qualsevol caratollada. Només les públiques ens ofereixen teatre esplèndid en edició pròpia o senzillament en retransmissió, mentre el Gil o el *jet* de torn fan de les seves. Naturalment, totes comparteixen les modes inefables del temps, tant els vídeos domèstics de caigudes com els entreteniments, però la televisió és el gran espectacle del segle XX i com a tal circ ja van bé els pallassos i les feres, però els jocs de màgia i d'enginy també tenen seguidors, malgrat que la quitxalla s'avorreixi. El diner públic hauria de servir per fomentar els programes que la privada mai no farà per manca de rendibilitat. Explotar la literatura, la fauna, la flora, la música tradicional, l'art, els costums, la geografia, el teatre, etc. propis és una font inesgotable de material visual. M'hauria agradat veure el *Tirant* en dibuixos o en una sèrie de ficció, que en Riera i en Riquer o Mundó parlessin cara a cara del *Curial*. Que la vida cultural en sentit ampli fos present a la vida quotidiana i no exòtica. Mentre TVE no ofereixi aquesta mínima programació cultural i vulgui seguir els paràmetres d'A3 TV o Tele 5 s'està cavant la fossa i si TV3 i el Canal 33 no tinguessin cura, com tenen, de fer sèries i coproduccions amb un model cultural definit trairien la seva raó de ser. Si us plau, que qui parla de privatitzar TVE i les autonòmiques abans indiqui quin és el model de programació mixt que tenim ara a les públiques. Aquesta defensa de les públiques és obvi que no és una defensa de la gestió econòmica incontrolada, de les manipulacions ideològiques, etc., només, i sembla clar, de quina ha de ser la posició de cadascuna de les televisions. ■